

Radiosynoviorthese (RSO) van één van de armgewrichten

Behandeling nucleaire geneeskunde

In overleg met uw behandelend arts wordt u binnenkort verwacht voor een radiosynoviorthese (RSO) van de schouder, elleboog, pols of de vingergewrichtjes. Dit is een behandeling van deze gewrichten met een radioactieve vloeistof (Rhenium-186 of Erbium-169) in combinatie met een ontstekingsremmer (Kenacort). De behandeling vindt op 2 dagen plaats. In deze folder leest u informatie over de behandeling en hoe u zich erop voorbereidt.

We verwachten u op de afdeling nucleaire geneeskunde (0030) op:

..... dag, datum.....om.....uur (dag 1)

..... dag, datum.....om.....uur (dag 2)

Uw voorbereiding

Belangrijk om door te geven

- bent u (mogelijk) zwanger of geeft u borstvoeding? Meld dit dan vóór de behandeling
- wij raden u af om binnen 6 maanden na de behandeling zwanger te worden

De behandeling afzeggen of verzetten

De radioactieve vloeistof voor uw behandeling moeten we enige tijd van tevoren in het buitenland bestellen. Daar wordt de vloeistof speciaal voor u gemaakt. Daarom kunt u de behandeling niet verzetten of afzeggen tijdens de laatste 14 dagen voor de geplande behandeldatum. Wilt u hier rekening mee houden?

Wat is een radiosynoviorthese?

Soms reageren patiënten met chronische gewrichtsontsteking niet of nauwelijks meer op medicijnen. Met een radiosynoviorthese kunnen we de gewrichten van binnenuit behandelen. Hierbij krijgt u een kleine hoeveelheid radioactieve vloeistof in het ontstoken gewricht gespoten. De vloeistof zendt straling uit die de ontsteking en de pijn in het gewricht vermindert. Soms verdwijnt de pijn zelfs helemaal. Ook kunt u uw gewricht beter bewegen.

Behandelde gewricht niet bewegen

Gedurende ongeveer 2 dagen na de toediening van de radioactieve vloeistof mag u het gewricht niet bewegen. U krijgt hiervoor een gipsspalk.

Effect

Na een afgesproken rustperiode mag u het behandelde gewricht weer gaan gebruiken. Het gewricht kan in het begin nog wat stram zijn. Maar al snel kunt u het weer normaal bewegen en gebruiken. Geleidelijk aan nemen de klachten af en verdwijnt de gewrichtsontsteking. Meestal binnen 3 maanden na de bestraling. Bij een enkele patiënt duurt het 6 maanden tot het eindresultaat wordt bereikt. Als het resultaat tegenvalt of de gewrichtsontsteking terugkomt, kan het raadzaam zijn om nogmaals een radiosynoviorthese uit te voeren. In het algemeen is dit pas zinvol 6 maanden na de eerste injectie. De behandeling geeft minder goed resultaat als:

- het gewricht door eerdere ontstekingen al beschadigd was en/of
- er eerder operatie(s) aan het gewricht zijn geweest

Overzicht behandeling

dag 1	handeling
aanvang	• de nucleair geneeskundige neemt u mee naar de afdeling radiologie waar de behandeling plaatsvindt • soms krijgt u de radioactieve vloeistof op de afdeling nucleaire geneeskunde toegediend.
circa 10 minuten na aanvang	• de reumatoloog of de radioloog prikt met een dunne naald in uw gewricht, dit is soms wat pijnlijk • met behulp van echo- of röntgenbeelden wordt gecontroleerd of de naald op de juiste plek is geplaatst. Afhankelijk van de keuze van de arts gebruikt deze hiervoor röntgencontrast of lidocaïne • vervolgens krijgt u via dezelfde naald de radioactieve vloeistof ingespoten
na de toediening van de medicatie in het gewricht	• u gaat naar de gipspolikliniek • daar krijgt u een gipsspalk om te zorgen dat u het gewricht niet kan bewegen
circa 45 minuten na aanvang	u gaat weer naar huis

dag 2	handeling
aanvang	• maken van de foto's • met deze foto's controleren we hoe de vloeistof zich in het gewricht heeft verdeeld en of er radioactieve vloeistof uit het gewricht is gelekt <i>gammacamera</i>
circa 20 minuten na aanvang	u gaat weer naar huis

De radioactieve stof

- voor de behandeling van vingergewrichten wordt de radioactieve stof Erbium-169 citraatcolloïde (ERMM-1®) gebruikt
- voor de behandeling van een schouder, elleboog of pols wordt de radioactieve stof Rhenium-186 (RE-186-MM-1®) gebruikt

Deze radioactieve stoffen zijn niet officieel geregistreerd in Nederland maar wel in het buitenland. Ze voldoen net als geneesmiddelen die wel geregistreerd zijn gewoon aan alle kwaliteitseisen. Ze zijn dus volkomen veilig.

Ontstekingsremmer

De gebruikte ontstekingsremmer is Kenacort® (triamcinolonacetonide). Kenacort® is een stof uit de categorie corticosteroïden. Meer informatie kunt u vinden op de website www.cbg-meb.nl in de geneesmiddeleninformatiebank.

Bijwerkingen

- Bij 1-2% van de patiënten kan de ontsteking van het gewricht tijdelijk verergeren. Dit duurt 1-2 dagen. Het is goed te behandelen met extra pijnstillers en ijspakkingen op het gewricht
- Het weglekken van de radioactieve deeltjes vanuit het gewricht komt nauwelijks voor. Bij botsing van de radioactieve deeltjes tegen het ontstekingsweefsel ontstaat een straling die te vergelijken is met röntgenstraling. Deze straling komt buiten het gewricht en geeft een hele lage stralingsbelasting in het lichaam. U kunt dit vergelijken met de straling die ontstaat bij het maken van een röntgenfoto van de nieren of darmen
- Er is al jarenlange ervaring met deze behandeling zonder dat er bijwerkingen op lange termijn zijn voorgekomen

Blootstelling van straling aan anderen

Na de radiosynoviorthese zijn er geen aanvullende maatregelen of leefregels nodig om de blootstelling van straling aan anderen te verlagen.

In de eerste 3 dagen na de behandeling moeten medewerkers in de zorg weten dat u een behandeling met een radioactieve stof hebt gehad. Meldt dit aan de medewerkers als u voor een andere behandeling of onderzoek komt. Zij kunnen voor informatie contact opnemen met de afdeling nucleaire geneeskunde.

Maatregelen bij overlijden

Bij overlijden binnen 25 dagen na een schouder-, elleboog- of pols behandeling of binnen 38 dagen na een vingergewricht behandeling zijn er mogelijk aanvullende maatregelen nodig op het gebied van stralingshygiëne. Er is dan nog radioactiviteit in het lichaam aanwezig. Het is noodzakelijk dat uw naasten hierover informeren bij uw uitvaartverzorger.

Uw toestemming

Nadat u op de afdeling uitleg over de behandeling heeft gekregen, vragen wij u het formulier te ondertekenen waarin u toestemming geeft voor het uitvoeren van de behandeling.

Waar vindt u de afdeling nucleaire geneeskunde?

U vindt de afdeling nucleaire geneeskunde op locatie Alkmaar in het souterrain op huisnummer 0030. De afdeling is zowel via de hoofdingang aan de Wilhelminalaan als de ingang Metiusgracht goed bereikbaar. U volgt de borden 0030. Op onze website www.nwz.nl vindt u meer informatie over de bereikbaarheid van het ziekenhuis en de mogelijkheden voor parkeren.

Uw vragen

Op www.nwz.nl vindt u meer informatie over de afdeling nucleaire geneeskunde. Meer informatie over straling en radioactieve stoffen vindt u op www.nwz.nl/patientenfolders in de folder met de titel 'Röntgenstraling of radioactiviteit'. Heeft u nog vragen dan kunt u:

- uw vraag mailen naar nucleairegeneeskunde@nwz.nl
- bellen naar de afdeling nucleaire geneeskunde telefoonnummer 072 - 548 3480

De afdeling nucleaire geneeskunde is telefonisch bereikbaar op maandag t/m vrijdag van 08:00 tot 16:30 uur.